

Beslut om tillsättande

1.12.2020

VN/25041/2 020
VN/25041/2020-VM-2**Tillsättande av projektet för förnyandet av personbeteckningen och den identitetshantering som garanteras av staten****Mandatperiod**

Finansministeriet har i dag tillsatt ett projekt för att förnya personbeteckningssystemet och utveckla den identitet som garanteras av staten med beaktande av personbeteckningarnas tillräcklighet och könsneutralitet samt för att göra det lättare för utländska medborgare att utträta ärenden genom att utvidga den grupp av personer som kan få en personbeteckning.

Arbetsgruppens mandatperiod är 1.12.2020–31.12.2022.

Bakgrund

Finansministeriet tillsatte den 1 september 2017 en arbetsgrupp för att utreda förnyandet av personbeteckningen och den identitetshantering som garanteras av staten under mandatperioden 1.9.2017–31.12.2019. Arbetsgruppen hade till uppgift att lägga fram en ny nationell lösning för identifiering av personer. I uppgiften ingick att utarbeta ett förslag till en verksamhetsmodell för identifiering av personer i Finland och en beskrivning av myndigheternas roll vid hanteringen av grundläggande personuppgifter. Syftet var att ta fram en modell inom vilken den personliga identifieringskoden och informationen i anslutning till den kan hanteras separat såväl i funktionellt som juridiskt avseende. Arbetsgruppens mandat löpte ut den 31 december 2019 och arbetsgruppens slutrapport publicerades den 6 april 2020. Arbetsgruppen föreslog i sin slutrapport att det från och med 2027 ska införas en ny form av personbeteckning i Finland, av vilken det inte längre ska framgå personens ålder, födelsetid, kön eller annan information som gäller personen. Arbetsgruppen föreslog också att ett större antal personer än för närvarande ska ha möjlighet att få en finländsk personbeteckning. Utifrån remissvaren och det fortsatta arbete som utförts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet ansågs arbetsgruppens förslag inte vara direkt genomförbart. Finansministeriet fortsätter nu arbetet utgående från remissvaren och bereder mer specifika och begränsade ändringar som går ut på att bevara personbeteckningen i sin nuvarande form.

Personbeteckningen är en beteckning som tilldelas en person första gången som uppgifter om personen registreras i befolkningsdatasystemet. Bestämmelser om hur en personbeteckning tilldelas, ändras och skapas finns i lagen om befolkningsdatasystemet och de certifikattjänster som tillhandahålls av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (661/2009). Personbeteckningen består av födelsetid, skiljetecken, individuellt nummer och kontrollbeteckning i enlighet med det som anges i Statsrådets förordning om befolkningsdatasystemet (128/2010). Tilldelningen av personbeteckningar är en offentlig förvaltningsuppgift som har ålagts Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata. Med hjälp av personbeteckningen identifieras personer i befolkningsdatasystemet och ofta även i samhällets övriga register, där personbeteckningen används för att identifiera personer mellan olika system, samt till exempel vid statistikföring för att förena olika uppgifter om personens levnadsförhållanden. Personbeteckningen är inte avsedd att användas som enda uppgift för att identifiera en person.

I frågor som gäller personbeteckningen och hanteringen av den bör man ta hänsyn till medborgarnas gränsöverskridande rörlighet och den snabba digitaliseringsutvecklingen. Målet är att hitta en lösning för att entydigt kunna registrera utländska personer i befolkningsdatasystemet. För att underlätta informationsöverföring och elektroniska tjänster ska utländska personer beviljas en personbeteckning som står till grund för en entydig och gemensam kärnidentitet för alla som utträtt ärenden i Finland samt

centraliserade hanterings- och serviceprocesser till stöd för denna. Med registeridentitet avses all den information som fastställer en persons identitet och som har registrerats i befolkningsdatasystemet. En delmängd av denna information är kärnidentiteten, dvs. de uppgifter som bevisar personens identitet.

I de flesta myndighetstjänster är en förutsättning för att utträta ärenden i dag att man har en finländsk personbeteckning. Vissa myndigheter skapar för utländska personer en artificiell beteckning som liknar personbeteckningen i sina egna system. De organisations specifika artificiella personbeteckningarna kan inte utnyttjas vid informationsöverföring eller inom elektroniska tjänster i allmänhet. I och med att personbeteckningar framöver ska beviljas centraliserat i befolkningsdatasystemet minskar behovet av artificiella personbeteckningar.

Ett mål i Sanna Marins regeringsprogram är att stärka enhetligheten i samhället, och som en metod för att uppnå detta mål fastställs det att personbeteckningens könsbundenhet ska slopas. För att skapa ett Finland där förtroende och en jämlik arbetsmarknad råder ska bland annat arbetskraftsinvandringen utvecklas. För att göra det lättare att utträta ärenden och skapa smidigare e-tjänster är det ändamålsenligt att möjliggöra registrering av en kärnidentitet för utländska personer i befolkningsdatasystemet.

Finansministeriet har utarbetat en slutrapport om det första skedet av projektet för förnyandet av personbeteckningen och den identitetshantering som garanteras av staten (bilaga 1). Ministeriet fortsätter arbetet med att utveckla personbeteckningarna utifrån remissvaren. Slutrapportens förslag inklusive tidsplan kommer inte att föras vidare i sin nuvarande form, utan den fortsatta utvecklingen utgår från en flerstegsmodell som utarbetats genom tjänstemannaberedning utifrån remissvaren och som ska utvärderas under projektets gång (bilaga 2).

Mål och uppgifter

Projektets mål är att lägga fram ett förslag till en nationell verksamhetsmodell för identifiering av personer i Finland och att beskriva myndigheternas roll vid hanteringen av grundläggande personuppgifter. Strävan är att lösa de frågor som uppstått kring användningen av den nuvarande personbeteckningen och verksamhetsätten i anslutning till den. Dessa frågor gäller bland annat behörigheten att bevilja personbeteckningar, utvidgningen av det nuvarande förfarandet för att bevilja personbeteckningar, identifieringen av personer i samband med beviljandet av personbeteckningar, de biometriska kännetecknen som ska knytas till personbeteckningen, en könsneutral form för personbeteckningen, hanteringsprocessen för personbeteckningen och uppgifterna om den person som beteckningen gäller samt användningen av personbeteckningen för att identifiera personer mellan olika system.

I projektet ska man beakta den tekniska utvecklingen samt den nationella och internationella utvecklingen och de konsekvenser och möjligheter som dessa medför när det gäller att identifiera personer och hantera identiteter. Europeiska rådet har i sina slutsatser av den 1–2.10.2020 bett Europeiska kommissionen lägga fram ett förslag till en europeisk elektronisk identitet år 2021. Enligt kommissionens arbetsprogram för 2021 ska ett lagstiftningsförslag till en europeisk elektronisk identitet läggas fram under det första kvartalet av 2021. I projektet ska man i tillämpliga delar beakta den eventuella utvecklingen av en europeisk elektronisk identitet och dess möjliga återverkningar på personbeteckningssystemet.

I projektet strävar man efter att beakta identitetshantering i de övriga nordiska länderna och de åtgärder som vidtas för att utveckla personbeteckningssystemen i dessa länder. Inom projektet kan man delta i det nordiska samarbetet med särskild fokus på att dela och utveckla information som gäller processerna kring identitetshantering.

Finansministeriet har tillsatt Projektet för att utveckla den digitala identiteten i syfte att bland annat ge var och en lika förutsättningar och möjligheter att använda en digital identitet inom samhällets tjänster och att individspecifikt säkra förutsättningarna för att skapa och utveckla ett system för att förmedla personuppgifter så att lösningarna för digital identitet kan baseras på en av staten garanterad kärnidentitet samt att skapa förutsättningar för registrering och elektronisk identifiering av utlänningar i Finland och att möjliggöra gränsöverskridande elektronisk identifiering i landet. I arbetet inom projektet för förnyandet av personbeteckningen och den identitetshantering som garanteras av staten ska målen och tidsplanerna i projektet för att utveckla den digitala identiteten beaktas.

I projektet utreds i samarbete med utvecklingsprojektet för utlänningslagstiftningen och tillståndsförfarandena möjligheten att utvidga målgruppen för kärnidentiteten från de personer som i

dag registreras i befolkningsdatasystemet. Inom projektet samarbetar man aktivt med arbetsgruppen för utveckling av identitetshanteringen inom undervisnings- och utbildningssektorn. Utvecklingsarbetsgruppen har till uppgift att lägga fram ett förslag till en gemensam lösning för hantering av identiteten och de egna uppgifterna samt identifiering inom undervisnings- och utbildningssektorn.

Det mest akuta förändringsbehovet inom personbeteckningssystemet gäller säkerställandet av personbeteckningarnas tillräcklighet. Hösten 2020 lade Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata i ett förslag som beretts som tjänsteuppdrag fram en lösningsmodell där personbeteckningen ska kompletteras med nya skiljetecken för de olika århundradena. Detta skulle öka antalet tillgängliga personbeteckningar. De konkreta förslagen utvärderas inom projektet.

Projektets mål är att

- säkerställa smidiga möjligheter att uträtta ärenden för alla genom att utveckla identitetshanteringen inom befolkningsdatasystemet.
- säkerställa förutsättningar för att utveckla en digital verksamhetsmiljö i Finland. Säkerställa personbeteckningarnas tillräcklighet.
- möjliggöra en könsneutral personbeteckning.
- förhindra att personbeteckningar används i identifieringssyfte och förebygga identitetsstölder.

Projektets uppgifter är att

- bereda de nödvändiga lagstiftningsändringarna.
- ta fram en omfattande konsekvensbedömning.
- beskriva genomförandet av identitetshanteringen så att det är möjligt att utveckla och implementera den. Göra det möjligt att slopa könsbundenheten.
- göra det möjligt att i större utsträckning än i dag bevilja personbeteckningar till utländska personer.
- möjliggöra ett centraliserat personbeteckningssystem för att ersätta organisationsspecifika personbeteckningar.
- skapa förutsättningar för att införa en ny identifieringskod.
- möjliggöra en flerstegsmodell för att införa personbeteckningen.
- i samarbete med myndigheterna och övriga aktörer utforma och följa upp anvisningar och verksamhetsmodeller för en korrekt användning av personbeteckningen.

Organisation

Arbetet i projektet organiseras i en styrgrupp och i arbetsgrupper som tillsätts kring olika tematiska helheter. Arbetsgrupperna rapporterar regelbundet till styrgruppen.

Styrgrupp

En styrgrupp tillsätts för att styra arbetet i projektet. Styrgruppen styr arbetsgruppernas arbete, ställer upp riktlinjer för arbetsgruppernas uppgifter och godkänner utifrån arbetsgruppernas uppgifter arbetsgruppens promemoria som utarbetas i form av en regeringsproposition.

Ordförande:

Lagstiftningsråd, enhetschef Sami Kivivasara, finansministeriet

Medlemmar: ordinarie medlem; Karoliina Hyttinen, lagstiftningssekreterare, utrikesministeriet

(från 1.1.2020) suppleant; Sara Fahmy, lagstiftningssekreterare, utrikesministeriet

Tarmo Maunu enhetschef, justitieministeriet

ordinarie medlem; Mikko Levämäki, specialsakkunnig, inrikesministeriet

suppleant; Aino Salmi, ledande sakkunnig, inrikesministeriet

ordinarie medlem; Maria Rautavirta, enhetsdirektör, kommunikationsministeriet

suppleant; Tuomas Kaivola, konsultativ tjänsteman, kommunikationsministeriet

Tiina Salminen, ledande sakkunnig, arbets- och näringsministeriet

ordinarie medlem; Jukka Haapamäki undervisningsråd, undervisnings- och

kulturministeriet

suppleant; Jonna Korhonen undervisningsråd, undervisnings- och

kulturministeriet

Ari Mannonen, specialsakkunnig, jord- och skogsbruksministeriet

Teemupekka Virtanen, specialsakkunnig, social- och hälsovårdsministeriet

Jenni Herrala, lagstiftningsråd försvarsministeriet

Maija Seppälä, specialsakkunnig, miljöministeriet

Timo Salovaara, överdirektör, Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata

Leo Malila, enhetschef, Folkpensionsanstalten

Katariina Lehtola, ledande sakkunnig, Migrationsverket

Sari Alanko, avdelningschef, Pensionsskyddscentralen

Riikka Rosendahl, gruppchef, Konkurrens- och konsumentverket

ordinarie medlem; Hanna Piipponen, tillståndsförvaltningschef,

Polisstyrelsen

suppleant; Juhani Ruutu, överinspektör, Polisstyrelsen

Teija Kaarlela, ledande sakkunnig, Finanssiala ry

Ilari Kallio, ledande sakkunnig, Finsk Handel rf

Sekretariat:

Anneli Kupari, utvecklingschef, finansministeriet

Heikki Talkkari, konsultativ tjänsteman, finansministeriet

lagstiftningsgruppens ordförande, finansministeriet

Anu Aakula, utvecklingschef, Myndigheten för digitalisering

och befolkningsdata

Seppo Ränninranta, utvecklingschef, Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata

Sanna-Mari Kirjalainen, assistent, finansministeriet

Arbetsgrupper

Underarbetsgruppen för identitetshantering

Ordförande utvecklingschef Anneli Kupari, finansministeriet

Medlemmar:

Kimmo Mäkinen, specialsakkunnig, finansministeriet

Kaj Välimäki, utvecklingschef, Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata

Mirjami Gyllenberg, servicechef, Pensionsmyndigheten

Mia Sundblad, huvudproduktägare, Folkpensionsanstalten

Katariina Lehtola, ledande sakkunnig, Migrationsverket

Juhani Ruutu, överinspektör, Polisstyrelsen

Tarja Pöntinen, överinspektör, Skatteförvaltningen

Identitetshanteringsarbetsgruppen har till uppgift att

- fastställa förutsättningar och kriterier för att skapa en identitet.
- fastställa de attribut som ska anslutas till identiteten, såsom identifikationslag, identifieringssätt, informationskälla och biometrisk information samt övriga eventuella attribut.
- fastställa vilka aktörer som ska delta i identitetshanteringen och vilka förfaranden för informationsöverföring som ska tas i bruk mellan de deltagande aktörerna.
- fastställa vilka uppgifter som ska registreras i det centraliserade befolkningsdatasystemet.
- definiera identitetshanteringen i olika skeden av livscykeln.

Lagstiftningsarbetsgruppen

En ordförande från finansministeriet utses senare.

Medlemmar:

Virpi Koivu lagstiftningsråd, justitieministeriet

ordinarie medlem; Mikko Levämäki, specialsakkunnig,

inrikesministeriet

suppleant; Aino Salmi, ledande sakkunnig, inrikesministeriet

Outi Äyräs-Blumberg, regeringssekreterare, social- och hälsovårdsministeriet

Tytti Ronkainen, ledande sakkunnig, Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata

Suvi Onninen, enhetschef, Folkpensionsanstalten

Katariina Lehtola, ledande sakkunnig, Migrationsverket

Päivi Pösö, gruppchef, Polisstyrelsen

Taito von Konow, specialsakkunnig, Skatteförvaltningen

Lagstiftningsarbetsgruppen har till uppgift att

- bereda en regeringsproposition.

Arbetsgruppen för informationsstyrning och intressentgruppssamarbete

Ordförande Heikki Talkkari, konsultativ tjänsteman, finansministeriet

Medlemmar:

Markus Rahkola, specialsakkunnig, finansministeriet

Julietta Huttu, kommunikationssakkunnig, finansministeriet

Noora Kallio, direktör för juridiska frågor, Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata

Camilla Juntunen, enhetschef, Pensionskyddscentralen

Minna Ylikoski, kundrelationschef, Folkpensionsanstalten

Katariina Lehtola, ledande sakkunnig, Migrationsverket

Mika Hansson, överinspektör, Polisstyrelsen

Tatta Garselius, överinspektör, Skatteförvaltningen

Emmi Meriranta, jurist, Konsumentförbundet rf

Anu Kettunen, jurist, Finanssivalvonta

Anne Lohtander, ledande sakkunnig, Transport- och kommunikationsverket Traficom, Cybersäkerhetscentret

Tuomo Yli-Huttula, kommunikations- och samhällsrelationsdirektör, Finanssiala ry

Arbetsgruppen för informationsstyrning och intressentgruppssamarbete har till uppgift att

- utarbeta en plan för informationsstyrning och kommunikation
- utarbeta en plan för intressentgruppssamarbetet
- lyfta fram, styra och informera om anvisningar, rekommendationer och bästa praxis

Arbetsgruppen för informationstjänster

Ordförande utvecklingschef Anu Aakula, Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata

Medlemmar:

Katja Peura, specialsakkunnig, Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata

Mirjami Gyllenberg, servicechef, Pensionskyddscentralen

Kenneth Kronholm, huvudarkitekt, Folkpensionsanstalten

Katariina Lehtola, ledande sakkunnig, Migrationsverket

Päivi Pösö, gruppchef, Polisstyrelsen

Taru Rouhiainen, skatteexpert, Skatteförvaltningen

Underarbetsgruppen för informationstjänster har till uppgift att

- fastställa användningsvillkoren i samhället för de nya uppgifter som uppstår i befolkningsdatasystemet som en följd av reformen.
- fastställa de grundläggande personuppgifter som ska knytas till kärnidentiteten (t.ex. identifikation, namn, kön, födelsetid).
- utarbeta ett förslag om förmedlingen av grundläggande personuppgifter från befolkningsdatasystemet till aktörerna i samhället och kostnaderna för detta.

Den tekniska arbetsgruppen

Ordförande utvecklingschef Seppo Ränniranta, Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata

Medlemmar:

Raija Leinonen, specialsakkunnig, Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata

Tarja Keveri, utvecklingschef, Pensionsskyddscentralen

Timo Paananen, IT-sakkunnig, Folkpensionsanstalten

Katariina Lehtola, ledande sakkunnig, Migrationsverket

Kari Kanto, överinspektör, Polisstyrelsen

Riitta Jokinen, IKT-arkitekt, Skatteförvaltningen

Den tekniska arbetsgruppen har till uppgift att bl.a.

- fastställa personbeteckningens form och förfaranden så att personbeteckningarnas tillräcklighet kan säkerställas. Utgångspunkten för att säkerställa tillräckligheten är att nya skiljetecken för de olika århundradena tas i bruk.
- fastställa den nya identifieringskodens form och förfaranden.
- fastställa riktlinjer och krav på informationsarkitekturen.

Inom projektet tillsätts vid behov andra arbetsgrupper i takt med att projektet framskrider.

Kostnader

Styr- och arbetsgruppernas arbete sker som tjänsteuppdrag och inget arvode betalas till medlemmar och ordförande. Varje organisation svarar för sina representanters rese- och inkvarteringskostnader. De övriga kostnaderna för arbetsgruppen betalas från moment 28.70.01. Finansministeriet fattar separata upphandlingsbeslut om eventuella övriga upphandlingar.

Kommunminister

Sirpa Paatero

IKT-direktör

Anna-Maija Karjalainen

Referenser

1. [Slutrapport om förnyandet av personbeteckningen, Offentliga förvaltningens ICT. Finansministeriets publikationer – 2020:20.](#)
2. Förslag som preciserats utifrån utlåtandena om slutrapporten för förnyandet av personbeteckningen.

Sändlista

Arbetsgruppernas ordförande, sekreterare, medlemmar och vice medlemmar